

Wstęp

Jednym z wyznaczników polskiej geomorfologii jako wyspecjalizowanej dyscypliny w ramach nauk o Ziemi jest rozległość zainteresowań badawczych. Polscy geomorfolodzy podejmują różnorodne tematy, w różnych obszarach, dotyczące ewolucji rzeźby terenu w różnych skalach przestrzennych i czasowych, posługując się przy tym szerokim wachlarzem stale doskonalonych metod badawczych. To pozorne rozproszenie jest w rzeczywistości wielką wartością, gdyż pokazuje potencjał badawczy dyscypliny i dokumentuje nieskrępowaną swobodę twórczą środowiska. Inną ważną cechą polskiej geomorfologii jest jej interdyscyplinarny charakter i współpraca z przedstawicielami innych nauk, co szczególnie wyraźnie ujawniło się w ostatnich latach. Ta różnorodność w obrębie jednej dyscypliny jest motywem przewodnim trzymanej przez Państwa w ręku monografii.

Niniejszy, kolejny tom w serii „Landform Analysis”, wydawanej pod naukowym patronatem Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich, ukazuje to znaczne tematyczne i regionalne zróżnicowanie problematyki badawczej, stanowiąc wizytówkę polskiej geomorfologii przy końcu pierwszej dekady XXI w. Czytelnik znajdzie w nim pełen przegląd tematów i metod badawczych, co – mamy nadzieję – stanie się inspiracją do podejmowania nowych zagadnień i rewizji istniejących poglądów.

Przy tak znacznym zróżnicowaniu tematycznym ustalenie przejrzystej struktury tomu nie było zadaniem łatwym, a linie podziału mogły przebiegać w różnych kierunkach. Ostatecznie zdecydowano się na taką strukturę wewnętrzną, która odzwierciedla dobrze utrwalony podział geomorfologii ze względu na proces rzeźbotwórczy i domeny morfogenetyczne. Z takiego podziału wymyka się jednak część na-

desłanych artykułów, w których w sposób szczególny zostały zaakcentowane aspekty metodyczne. W obrębie poszczególnych działów tomu przyjęto natomiast układ alfabetyczny. Pewnym zaskoczeniem może być brak rozdziałów dokumentujących przebieg i geomorfologiczne skutki zdarzeń ekstremalnych w środowisku przyrodniczym, które to zagadnienie jest przecież często obecne w podejmowanych tematach badawczych. Nie jest to przypadkiem ani przeoczeniem. Równoległe z tomem 9 „Landform Analysis” ukazuje się bowiem tom 8, poświęcony ściśle tej właśnie problematyce.

Chciałbym zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt zróżnicowania tematyki badawczej – geograficzny. Jakkolwiek przeważają tematy realizowane w Polsce, to Czytelnik znajdzie też informacje o rozwoju i wieku rzeźby w mniej lub bardziej odległych regionach świata. W tym wydawnictwie znalazły się między innymi rozdziały poświęcone rzeźbie i procesom rzeźbotwórczym w czeskich Sudetach, w masywach górskich Portugalii, w wysokich górach Europy, na „dachu świata” – w Pamirze, w Egipcie, Maroku, na Islandii i na Spitsbergenie.

Na koniec w imieniu Zarządu Głównego Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich dziękuję wszystkim Autorom, którzy odpowiedzieli na propozycję udziału w tym szczególnym tomie „Landform Analysis” i nadesłali swoje teksty. Dziękuję także Recenzentom, których praca pomogła udoskonalić nadesłane materiały i przyczyniła się do podniesienia merytorycznego poziomu wydawnictwa.

Piotr Migoń

Prezes Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich

